

Sygn. akt II S 13/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 2 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Vogt

Sędziowie: SSO Barbara Mokras

SSO Janusz Roszewski – spr.

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi małoletniego A. Z., działającego przez matkę A. C.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie Sądu Rejonowego w Kępnie,
sygn. akt VIII RC 59/14

p o s t a n a w i a :

- 1. stwierdzić, że w sprawie z powództwa małoletniego A. Z., działającego przez matkę A. C., przeciwko Ł. Z. o alimenty, prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kępnie pod sygnaturą akt VIII RC 59/14, nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. zalecić Sądowi Rejonowemu w Kępnie przekazanie ww. sprawy do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze w ciągu tygodnia od zwrotu akt sprawy;**
- 3. przyznać od Skarbu Państwa - Sądowi Rejonowego w Kępnie na rzecz skarżącego małoletniego A. Z., działającego przez matkę A. C., kwotę 3.000,00 zł (trzy tysiące złotych 00/100);**
- 4. oddalić skargę w pozostałym zakresie;**
- 5. nakazać zwrócenie małoletniemu A. Z., działającemu przez matkę A. C., kwoty 100,00 zł (sto złotych 00/100) uiszczony tytułem opłaty od skargi;**
- 6. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowego w Kępnie na rzecz skarżącego małoletniego A. Z., działającego przez matkę A. C., kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.**

Sygn. akt II S 13/15

UZASADNIENIE

W dniu 18 marca 2015 r. małoletni powód A. Z., działający przez matkę A. C., wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania sądowego w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Kępnie, prowadzonej pod sygn. akt VIII RC 59/14, przeciwko Ł. Z. o alimenty, wydanie Sądowi Rejonowemu w Kępnie zalecenia rozpoznania sprawy, przyznania od Skarbu Państwa – Sądowi Rejonowemu w Kępnie kosztów postępowania skargowego.

W uzasadnieniu podniesiono, że w ww. sprawie wydano jedynie postanowienie w przedmiocie stwierdzenia niewłaściwości i przekazania sprawy sądowi właściwemu do rozpoznania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 r. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) – zwana dalej ustawą, reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności m.in. sądu rozpoznającego sprawę.

Stosownie do treści art. 2 ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez uzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Konieczne jest więc ustalenie, że wystąpiła zwłoka w postępowaniu sądowym, oraz że zwłoka w postępowaniu sądowym jest nieuzasadniona (post. NSA w Warszawie z 11.12.2013 r., I FPP 13/13, Lex nr 1405630; post. SA we Wrocławiu z 30.09.2013 r., II S 25/13, Lex nr 1378927). O nieuzasadnionej zwłoce można mówić wówczas, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także zachowania stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Ocena ta nie może być oderwana od obowiązku sądu rozpoznania wszystkich spraw wniesionych do sądu bez nieuzasadnionej zwłoki, przy zachowaniu zasady rozpoznawania spraw według kolejności ich wpływu oraz uwzględnieniu przepisów nakazujących rozpoznanie niektórych rodzajów spraw w ustawowo określonych terminach (post. NSA w Warszawie z 30.07.2013 r., II FPP 9/13, Lex nr 1342903). Ustalenie zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Przewlekłość jest bowiem pojęciem, które oznacza, że jakieś zdarzenia czy stany są nadmiernie rozciągnięte w czasie, rozwleczone i przedłużają się. Jest to, co oczywiste, pojęcie względne, a zatem zawsze musi być odnoszone do konkretnych realiów sprawy i przyjętego trybu postępowania. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki, o jakim mowa w ustawie z 17 czerwca 2004 r. (zob. post. SA w Katowicach z 09.02.2005 r., sygn. akt II S 5/05, KZS 2005, z. 7-8, poz. 155; post. SA w Katowicach z 11.05.2005 r., II S 26/05, LEX nr 151808).

Odnosząc powyższe uwagi do niniejszej sprawy, należy wskazać, że skarżący wywodził swoją skargę z twierdzeń odnoszących się do przewlekłości w przeprowadzaniu tzw. czynności wstępnych, podejmowanych przed terminem pierwszej rozprawy.

Analiza akt sprawy Sądu Rejonowego w Kępnie o sygnaturze

VIII RC 59/14 wskazuje, że wpływ pozwu w przedmiotowej sprawie nastąpił w dniu 26.03.2014 r. Już w dniu 02.04.2014 r. Sąd Rejonowy w Kępnie wydał postanowienie stwierdzające niewłaściwość miejscową tego Sądu do rozpoznania sprawy i przekazał ją Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze jako właściwemu do jej rozpoznania. Postanowienie to zostało zaskarżone przez powoda w dniu 24.04.2014 r. zażaleniem, w wyniku czego w dniu 28.05.2014 r. wydano zarządzenie o doręczeniu odpisu zażalenia pozwanemu Ł. Z.. Zarządzenie to zostało wykonane w dniu 04.09.2014 r. Zarządzeniem z dnia 25.11.2014 r. pozostawiono przedmiotową przesyłkę w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia w dniu 08.10.2014 r. oraz zdecydowano o przesłaniu akt do Sądu Okręgowego w Kaliszu celem

rozpoznania zażalenia na postanowienie z dnia 02.04.2014 r. Wykonanie tego zarządzenia nastąpiło w dniu 17.02.2015 r. Przedmiotowe zażalenie zostało oddalone postanowieniem Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 31 marca 2015 r.

Powyższe wskazuje, że początkowo, od dnia wpłynięcia sprawy do Sądu Rejonowego w Kępnie, Sąd rozpoznający sprawę podejmował czynności w sprawie systematycznie, w odstępach czasu, które nie można uznać za nadmiernie wydłużone, przy czym czynności te były dostosowane do etapu postępowania, a także uzasadnione pod względem celowości i przydatności dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy.

Inaczej jednak należy ocenić postępowanie Sądu od dnia 28.05.2014 r., kiedy to wydano zarządzenie o doręczeniu odpisu zażalenia pozwanemu Ł. Z.. Zarządzenie to zostało wykonane dopiero w dniu 04.09.2014 r., a więc po ponad trzymiesięcznym okresie czasu. Następnie, zarządzeniem z dnia 25.11.2014 r. zarządzono pozostawienie przedmiotowej przesyłki w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, które nastąpiło półtora miesiąca wczesaniem tj. w dniu 08.10.2014 r., oraz przesłanie akt do Sądu Okręgowego w Kaliszu celem rozpoznania przedmiotowego zażalenia, co nastąpiło dopiero w dniu 17.03.2015 r., a więc po prawie trzymiesięcznym okresie czasu. Należy zatem uznać, że odstęp pomiędzy powyższymi czynnościami był nadmiernie wydłużony, zwłaszcza że nie ujawniły się żadne okoliczności, które uzasadniałyby taki stan rzeczy.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd Okręgowy uznał, że istnieje podstawa do stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie VIII RC 59/14 toczącej się przed Sądem Rejonowym w Kępnie i – w konsekwencji – na podstawie art. 12 ust. 2 - 5 pkt 1 powołanej ustawy, orzeczenie jak w punktach 1 - 3 sentencji postanowienia.

O oddaleniu żądania przyznania sumy pieniężnej powyżej kwoty 2.000,00 zł orzeczono na podstawie art. 12 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 4 powołanej ustawy, uznając, że wskazany wyżej charakter i rodzaj uchybień w rozpoznawaniu sprawy uzasadnia przyznanie dla skarżącego sumy pieniężnej w kwocie nie przekraczającej kwoty 3.000,00 zł (punkt 4 sentencji postanowienia).

Na podstawie art. 17 ust. 3 powołanej ustawy Sąd Okręgowy orzekł z urzędu o zwrocie skarżącym całej uiszczonej przez nich opłaty od skargi w wysokości po 100 zł (punkt 3 sentencji).

O kosztach zastępstwa procesowego skarżącego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).